

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

3348
13.12.2002

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind utilizarea, conservarea și protecția solului*, inițiată de 13 parlamentari din Grupurile parlamentare ale PNL, PSD și UDMR (Bp. 597/2007).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune reglementarea activităților privind utilizarea, conservarea, ameliorarea, evaluarea capacității bioproductive, bonitatea economică, protecția solului și monitorizarea integrată a calității solului din România.

Obiectivul acestei legi este acela de a se stabili cadrul unitar prin măsuri și acțiuni în vederea:

- prevenirii degradării solului și a eventualelor schimbări dăunătoare calității acestuia, în scopul evitării dereglărilor/modificării funcțiilor lui ecologice, și al conservării patrimoniului geologic și arheologic;

- conservării funcțiilor culturale, ecologice, energetice, socio-economice ale solului în scopul utilizării sale durabile;

- restaurării și refacerii terenurilor afectate de degradare ca urmare a eroziunii, scăderii conținutului de materie organică și elemente nutritive, reducerea biodiversității, compactării, acidifierii, salinizării, deșertificării, alunecărilor de teren și de contaminare cu substanțe

periculoase chimice, radioactive, biologice, inclusiv microorganisme de tipul virușilor și bacteriilor periculoase;

- reducerii suprafețelor de terenuri scoase din circuitul agricol sau din alte categorii de folosință neagricole prin optimizarea utilizării la maxim a suprafețelor aprobate prin planurile urbanistice.

II. Propuneri și observații

A. Observații generale

1. La **Capitolul I** lipsesc prevederi referitoare la principiile legii propuse.

2. Totodată precizăm că la elaborarea Expunerii de motive era necesar să se țină seama de prevederile *Hotărârii Guvernului nr.1361/2006 privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului, în vederea evaluării impactului asupra bugetului general consolidat. În acest sens se va completa secțiunea a 4-a „Impactul general consolidat, atât pe termen scurt pentru anul curent cât și pe termen lung (următorii 5 ani)”, a Expunerii de motive, pentru evaluarea propunerilor de la alin. (3) al art.9, alin.(4) al art.10, alin.(2) al art.16, alin.(4) al art.19, alin.(3) al art.20, alin.(4) și (5) ale art. 23.*

3. La **alin. (1) al art. 9** se propune înființarea **Administrației Naționale a Resurselor de Sol**, (denumită în continuare A.N.R.S.) în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și în coordonarea Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile, finanțarea cheltuielilor curente și de capital asigurându-se de la bugetul de stat și din venituri proprii.

Având în vedere că, în conformitate cu prevederile **art. 117 alin. (2)** din *Constituția României, republicată*, Guvernul și ministerele pot înființa organe de specialitate, în subordinea lor, considerăm că este necesar să se reanalizeze înființarea unei instituții în *subordinea* unui minister și în *coordonarea* altuia.

Eventual, ar trebui eliminată prevederea **art. 9 alin. (1)** referitoare la coordonarea de către Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile a A.N.R.S.

4. Având în vedere că prevederile acestei propuneri legislative implică responsabilități, distincte sau în parteneriat ale administrației

publice locale, se impunea consultarea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, înainte de supunerea spre aprobare sau, după caz, aprobare în condițiile legii, a proiectelor de acte normative care le privesc în mod direct, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 521/2005.

5. Semnalăm faptul că la **Capitolul III** nu se precizează ce patrimoniu național administrează ANRS, de la cine preia patrimoniul și natura juridică a structurii propuse a se înființa.

B. Observații pe text

1. La **art. 5** propunem următoarele reformulări pentru lit. g) și l):

„g) dezvoltarea spațiului prin gestionarea utilizării durabile a terenurilor”;

„l) elaborarea programelor, planurilor și măsurilor de protecție, prevenire, reducere a efectelor negative asupra solului la nivel național/regional/local.”

2. La **art. 7** textul **lit. b)** să se reformuleze astfel:

„b) dreptul de asociere în organizații pentru utilizare, conservare, monitorizare și protecție a solului”.

3. La **Cap. III, art. 9 alin. (1)**, propunem reformularea textului astfel: *„(1) Se înființează Administrația Națională a Resurselor de Sol, denumită în continuare A.N.R.S., persoană juridică de interes public, în subordinea MADR, care are următoarele atribuții principale:*

a) realizează/reactualizează banca de date pedologice și agrochimice la nivel național și actualizează cartările pedologice ;

b) elaborează/reactualizează studiile pedologice și agrochimice;

c) realizează/reactualizează sistemelor județene de monitorizare sol-teren pentru agricultură;

e) urmărește aplicarea principiilor stabilite prin codurile de bune practici agricole și în fermă;

f) realizează și asigură funcționarea sistemului național de supraveghere, evaluare, prognoze și avertizare privind funcțiile ecologice și socio-economice ale solului;

i) analizează propunerile și elaborează recomandări privind extinderea planurilor urbanistice;

j) constată și propune măsuri împotriva persoanelor fizice sau juridice care produc daune sau degradează fondul funciar;

k) monitorizează aplicarea îngrășămintelor minerale și/sau organice, precum și a amendamentelor;

o) asigură optimizarea exploatațiilor agricole în scopul îmbunătățirii eficienței economice, creșterii producției și îmbunătățirea indicilor de calitate a producțiilor agricole”;

Referitor la Cap. III **alin. (3) al art. 9** menționăm că, potrivit prevederilor art. 62 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare*, finanțarea instituțiilor publice se poate asigura din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat, fapt pentru care considerăm necesară reformularea astfel: *„Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale A.N.R.S se asigură din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat”*.

5. La **art. 19 alin. (2)** propunem reformularea textului astfel:

„(2) Investigarea și evaluarea contaminării solului se realizează în conformitate cu legislația specifică în vigoare privind modalitățile de investigare și evaluare a poluării solului și subsolului”.

6. La **art. 20 alin. (1)** textul va avea următorul conținut:

„(1) Autoritățile publice centrale competente stabilesc necesitatea programelor de restaurare a terenurilor degradate prin eroziune, scăderea conținutului de materie organică, reducerea biodiversității, compactare, salinizare, acidifiere, deșertificare, și aprobă proiectele elaborate în acest sens, inclusiv pentru cele amplasate în ariile protejate sau situri Natura 2000 cu respectarea prevederilor legislației specifice acestora”.

La **alin. (3)** al aceluiași articol trimiterile se fac respectiv la art. 16 alin. (1).

7. La **art. 23 alin (1) și (2)** propunem reformularea textelor astfel:

„(1) Procedura de refacere ecologică a terenurilor contaminate se realizează în conformitate cu legislația specifică în vigoare privind refacerea zonelor în care solul, subsolul și ecosistemele terestre au fost afectate”.

„(2) Metodologiile de refacere a terenurilor contaminate fac obiectul unui ghid tehnic care se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și dezvoltare durabilă prevăzut în legislația specifică în vigoare privind refacerea zonelor în care solul, subsolul și ecosistemele terestre au fost afectate”.

8. La **art. 25** propunem modificarea prevederilor lit. b) – f), astfel:
b) elaborează programele de măsuri menționate la art.20 alin. (1), prin A.N.R.S;
c) aprobă programele de măsuri menționate la art. 20 alin. (1);
d) aplică programele de măsuri menționate la art. 20 alin (1), prin A.N.R.S.;
e) monitorizează și controlează aplicarea măsurilor prevăzute în programele de măsuri menționate la art. 20 alin (1) prin A.N.R.S;
f) actualizează și revizuiesc la un interval de 5 ani programele de măsuri menționate la art. 20 alin (1)”.

Totodată, prevederile de la ultimele 3 litere se elimină.

9. La **art. 26** propunem înlocuirea termenului „*mecanisme*” cu cuvântul „*instrumente.*”

10. Pentru **art. 28 alin. (2)** propunem următoarele modificări:

e) realizează cadrul legislativ privind decopertarea și utilizarea orizontului fertil al solului în vederea înstrăinării și restricționării /limitării scoaterii din circuitul agricol a terenurilor cu sol fertil”;

f) identifică și delimitează rezervațiile naturale ale solului, corelat cu reglementările stipulate în legislația specifică ariilor naturale protejate;

g) asigură accesul la informația de mediu și participarea publicului la luarea deciziilor privind utilizarea, conservarea și protecția solului, în condițiile de confidențialitate prevăzute de legislația în vigoare;

h) elaborează și implementează programele prin campanii de conștientizare, informare, educare în domeniul utilizării, conservării și protecției solului;

i) urmărește aplicarea programelor și a măsurilor pentru respectarea obligațiilor care decurg din convențiile internaționale referitoare la conservarea și protecția solului, la care România este parte;

l) colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări și asigură reprezentarea Guvernului în relațiile internaționale, în domeniul utilizării, conservării și protecției solului”;

*m) formulează propunerea de instrumente economico-financiare de stimulare, reducere sau scutirea de taxe, impozite și acordarea altor **facilități** fiscale, pentru înlocuirea în procesul de producție agricolă și silvică a substanțelor periculoase sau pentru investiții în procese*

tehnologice și produse care reduc impactul sau riscul de deteriorare a calității solului, precum și pentru aplicarea de măsuri speciale de utilizare, conservare și protecție a solului”.

La **lit.c)** a **alin. (2)** al **art. 28**, considerăm că se impune reformularea textului după cum urmează:

c) certifică laboratorul de referință pentru sol, precum și laboratoarele A.N.R.S”.

12. În finalul prevederii de la art. 29 alin. (1) trimiterea se va face la art. 28.

13. Propunem modificarea părții introductive a art. 36, astfel:
„Autoritățile publice centrale în domeniile transporturilor, lucrărilor publice și turismului au următoarele atribuții și răspunderi.”

14. După **art.38** propunem introducerea unei noi prevederi cu următorul text:

„Autoritatea publică centrală în domeniul culturii și cultelor are următoarele atribuții și răspunderi:

a) participă la monitorizarea și protejarea terenurilor cu patrimoniu arheologic;

b) participă la completarea și actualizarea listei zonelor de risc și a registrului național al terenurilor degradate.”

15. La **art. 51 alin. (1)** va avea următorul conținut:

„(1) Controlul și inspecția privind gestionarea solurilor se realizează prin personalul de specialitate din cadrul A.N.R.S.”.

Totodată, la același articol propunem introducerea unui nou alineat - **(3)** – astfel:

„(3) Controlul și inspecția privind protecția solului se realizează prin personalul de specialitate din cadrul Gărzii Naționale de Mediu;”

16. **Art. 51** referitor la modul de sancțiune al contravențiilor trebuie analizat, deoarece fapte ce prezintă grade diferite de periculozitate sunt pedepsite cu aceeași amendă.

17. Considerăm că la **art. 52** ar trebui analizată posibilitatea ca în cazul unora dintre contravențiile prevăzute de același act normativ constatarea acestora și aplicarea sancțiunilor să se facă și de comisarii și persoanele împuternicite din cadrul Gărzii Naționale de Mediu.

18. Se impune renumerotarea articolelor și reanalizarea trimiterilor.

19. Referitor la anexa inițiativei legislative, propunem ca textul acesteia să fie următorul:

Anexa nr. 1 **Definirea termenilor specifici**

Administrarea solului / Gestionarea solurilor - ansamblul de politici, măsuri, acțiuni și lucrări privind utilizarea durabilă a solului, conservarea și protecția acestuia ca resursă naturală neregenerabilă, precum și prevenirea și limitarea/minimizarea activităților distructive pentru sol;

Autorități publice centrale competente - Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Notificare privind gospodărirea solului – act tehnico-juridic care confirmă deținătorului de teren cu orice titlu că poate să desfășoare pe un teren activități agricole, zootehnice și silvice.

Bonitare economică/Notă de bonitare – notă (între 0 și 100) care exprimă în mod convențional potențialul relativ de producție al unui teren pentru o anumită plantă cultivată cu o tehnologie standard. Nota este evaluată pe baza caracteristicilor solului și a condițiilor de mediu. Valoarea poate depăși 100 în condițiile de irigații.

Certificat de calitate a solului – act tehnico-juridic care atestă calitatea solului la un moment dat, necesar la înstrăinarea terenurilor pe care s-a desfășurat, se desfășoară sau se vor desfășura activități economice cu impact asupra solului.

Echilibru ecologic – ansamblul stărilor și corelațiilor dintre elementele componente ale unui sistem ecologic, care asigură menținerea structurii, funcționarea și dinamica sa.

Funcțiile solului sunt:

a) funcții culturale/de arhivă a istoriei naturale și istoriei culturale a societății umane;

- mediu cultural pentru populație și activități umane
- patrimoniu geologic și arheologic

b) funcții ecologice:

- mediu fizic pentru dezvoltarea și conservarea biodiversității solului
- mediu fizic pentru populație

- mediu pentru descompunere, reglare și restaurare a echilibrului ecologic ca urmare a proprietăților de depozitare, filtrare, tamponare și transformare a substanțelor, nutrienților și, mai ales, de protecție a apei freatică;
- rezervă genetică;
- reglarea compoziției atmosferei și hidrosferei prin participarea la circuitul substanțelor chimice și apei;
- geotermă, protectoare pentru relief;
- tampon pentru variații bruște de climă, aciditate etc.

c) funcții energetice:

- acumularea de energie chimică și transfer de substanțe și energie între geosfere;
- absorbție și căldură (radiație solară) și propagarea ei în atmosferă.

d) funcții socio-economice:

- sursă de materii prime;
- sursă de cărbune/ materie organică;
- mediu fizic pentru așezări umane, desfășurarea activităților umane socio-economice și infrastructuri ale societății umane necesare
- mijloc de producție agricolă și forestieră/ producție de biomasă;

GIS – Sistem Informațional Geografic

Gospodărirea solului – 1. ansamblul activităților de utilizare, conservare, protecție a resursei naturale de sol, pentru satisfacerea nevoilor sociale și economice, precum și activitatea de prevenire și combatere a acțiunilor de degradare sau contaminare a solului.

Perimetre afectate – areale de terenuri, înregistrate cadastral/stabilite prin acte normative, ale căror soluri sunt afectate de eroziune, scăderea conținutului de materie organică și elemente nutritive, compactare, acidifiere, salinizare, deșertificare, alunecări de teren.

Perimetre contaminate:

1.Chimic:

- proprietăți imobiliare în care sunt amplasate instalații scoase din uz, precum și alte proprietăți imobiliare în care au fost manipulate substanțe dăunătoare solului sau celorlalte componente ale mediului, tratate, depozitate sau îngropate deșeuri și/sau reziduuri, respectiv foste terenuri de degajare a deșeurilor și/sau reziduurilor;
- proprietățile imobiliare care dețin instalații scoase din folosință și alte proprietăți imobiliare în care au fost manipulate substanțe dăunătoare solului, mediului înconjurător; și

- orice alte areale de terenuri ale căror soluri sunt poluate chimic datorită diverselor activități socio-economice și sunt dăunătoare sănătății, supraviețuirii sau activităților oamenilor sau celorlalte organisme vii.

2. Biologic : orice arie corespunzătoare unei suprafețe de teren contaminată biologic sau pe care a fost sau este amplasată o sursă de poluare biologică.

3. Radioactiv: Areele de terenuri sau proprietăți imobiliare poluate cu substanțe radioactive, datorită diverselor activități socio-economice din cadrul ciclului combustibilului nuclear sau a altor activități de cercetare, industriale, medicale, care folosesc sau generează surse radioactive de mare activitate

Perimetre de ameliorare - areale de terenuri cu soluri grav deteriorate, precis delimitate și definite, potrivit reglementărilor legislative în vigoare, care fac sau trebuie să facă obiectul unor proiecte speciale de restaurare, reabilitare sau reconstrucție ecologică a solurilor, terenurilor și peisajului.

Perimetre degradate: areale de terenuri ale căror soluri prezintă schimbări dăunătoare/negative în caracteristicile lor fizice, chimice sau biologice care afectează funcțiile solului și, prin aceasta, sănătatea, supraviețuirea sau activitățile oamenilor și celorlalte organisme vii.

Perimetre suspectate a fi contaminate: chimic, biologic, radioactiv

1. Chimic: sunt perimetre în care s-au desfășurat activități de depozitare a deșeurilor și/sau reziduurilor, precum și perimetrele industriale suspectate de schimbări dăunătoare asupra caracteristicilor fizice, chimice sau biologice ale solului care duc la afectarea dăunătoare a funcțiilor solului și, respectiv, a sănătății, supraviețuirii sau activităților oamenilor și celorlalte organisme vii.

2. Biologic:

- terenuri pe care sunt depozitate deșeurile menajere sau zootehnice, reziduurile rezultate din industria alimentară și care au încărcătură microbiologică crescută;

- terenurile afectate de apele reziduale zootehnice, nămolurile rezultate de la stațiile de epurare;

3. Radioactiv: Areele de terenuri sau proprietăți imobiliare poluate cu substanțe radioactive, datorită diverselor activități socio-economice din cadrul ciclului combustibilului nuclear sau a altor activități de cercetare, industriale, medicale, care folosesc sau generează surse radioactive de mare activitate.

Perimetre suspectate de degradare/ a fi afectate:- areale de terenuri ale căror soluri manifestă tendințe de schimbare dăunătoare/negative în

caracteristicile lor fizice, chimice sau biologice care afectează funcțiilor solului și, prin aceasta, sănătatea, supraviețuirea sau activitățile oamenilor și celorlalte organisme vii.

Raport privind starea de calitate a solului – documentație tehnică elaborată de specialiști în domeniul științelor pedologice, persoane fizice sau juridice, care cuprinde date și informații privind utilizarea, starea și calitatea solului.

Reabilitarea terenurilor degradate – lucrări de refacere a terenurilor afectate de eroziune, stabilite în funcție de cauzele care au condus la apariția și desfășurarea proceselor de eroziune.

Reconstrucție eco-pedologică a terenurilor degradate-ansamblul lucrărilor efectuate în vederea aducerii unui teren afectat, după remedierea acestuia, cât mai aproape de starea naturală.

Remediarea terenurilor degradate :

- eliminarea sau reducerea cauzelor și efectelor dăunătoare asupra terenurilor/solului;

- prevenirea sau reducerea migrării poluanților fără eliminarea poluanților înșiși, respectiv, asigurarea măsurilor de limitare a poluării solului și celorlalte elemente ale mediului;

- eliminarea sau reducerea schimbărilor dăunătoare asupra caracteristicile fizice, chimice sau biologice ale solului;

- restabilirea funcțiilor solului corespunzător cu cerințele necesare asigurării utilizării durabile a solului.

Restaurarea terenurilor degradate – ansamblul măsurilor de restaurare a echilibrului ecologic prin lucrări de reabilitare, remediere, reconstrucție eco-pedologică a terenurilor degradate.

Restricții de utilizare - măsurile care previn deteriorarea caracteristicilor fizice, chimice sau biologice ale solului în scopul menținerii în folosință durabilă a solului.

Schimbări dăunătoare ale solului - schimbări ce produc efecte periculoase și prejudiciabile asupra funcțiilor solului.

Sistemul național de monitorizare a calității solurilor - sistemul național de supraveghere, evaluare, prognoză, avertizare și intervenție operativă cu privire la starea calității solurilor agricole și silvice.

Sol – 1. stratul superior al crustei terestre, compus din particule minerale, materie organică, apă, aer și organisme vii.

2. corp (sistem) natural dinamic alcătuit din compuși solizi minerali și organici, apă, aer și organisme vii, care reprezintă un mediu pentru dezvoltarea plantelor.

3. interfața dintre scoarța terestră, atmosferă, hidrosferă și biosferă prin care se intermediază schimbul de substanțe și energie între acestea.

Studiu eco-pedologic - documentație tehnică care cuprinde analize și cercetări privind calitatea solului și menținerea/exercitarea funcțiilor solului finalizată prin întocmirea unei documentații tehnice eco-pedologice pentru un anumit teren/perimetru pe care s-a desfășurat, se desfășoară sau se va desfășura o activitate agricolă, zootehnică sau silvică cu impact asupra solului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Călin POPESCU – TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**
Președintele Senatului